

MIKROEKONOMIKA

TYPOLOGIE PODNIKŮ

Podniky podle právní formy

A) Podniky jednotlivce	B) Osobní společnosti	C) Kapitálové společnosti	D) Družstva	E) Veřejné (státní) podniky
<ul style="list-style-type: none">• živnost	<ul style="list-style-type: none">• v. o. s.• k. s.	<ul style="list-style-type: none">• s. r. o.• a. s.	<ul style="list-style-type: none">• Spotřební• Nákupní• Úvěrová• Výrobní• velkoobchodní	<ul style="list-style-type: none">• Čeká pošta• Povodí Vltavy• Lesy ČR

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání

- podniky jednotlivce

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích

- obchodní korporace, tj. osobní a kapitálové společnosti, družstva

Zákon č. 77/1997 Sb., o státním podniku

- státní podniky

A) Podniky jednotlivce

= je vlastněn jednou osobou

Výhody podniku jednotlivce:

1. K založení stačí menší kapitál
2. Minimální regulace ze strany státu

Nevýhody podniku jednotlivce:

1. Obtížný přístup ke kapitálu
2. Neomezené ručení za dluhy
3. Omezená životnost firmy

Forma podniku jednotlivce: ŽIVNOST

= pravidelná výdělečná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost a vlastní riziko za účelem dosažení zisku.

Živnost

- může ji provozovat fyzická i právnická osoba
- Fyzická osoba musí splnit určité podmínky (plnoletost, způsobilost k právním úkonům, bezúhonnost, odborná způsobilost k vykonávání živnosti)

- Rozdělení živností z hlediska odborné způsobilosti:

1. Ohlašovací

- Řemeslné
- Vázané
- volné

2. Koncesované

- Rozdělení z hlediska předmětu podnikání:

1. Obchodní

2. Výrobní

3. Poskytující služby

- Živnosti ohlašovací:

1. Řemeslné – odborná způsobilost je získána vyučením v oboru a praxí (zednictví, uzenářství...)
2. Vázané – pro každou živnost je stanovena samostatně, vyžaduje získání průkazu způsobilosti (opravy a revize plynových zařízení)
3. Volné – odborná způsobilost není stanovena

- Průkaz o právu vykonávat živnost:
- Živnostenský rejstřík:
- Provozovna:

1. Živnostenský list

2. Koncesní listina

- Živností nejsou:

činnosti lékařů, advokátů, auditorů, a pracovníků využívajících výsledky duševní tvůrčí činnosti – hospodaří podle zvláštních předpisů.

Neumožňuje-li právní forma podniku jednotlivce jeho další rozvoj, je možná přeměna ve společnost.

Obchodní korporace

- Založení - společenskou smlouvou
- Vklad – peněžitý/nepeněžitý, správce vkladu
- Základní kapitál
- Zrušení a zánik

B) Osobní společnosti

1. Veřejná obchodní společnost
2. Komanditní společnost

Obecná charakteristika:

- vytvořeny a vlastněny 2 nebo více osobami
- společníci se dělí se o zisky
- spoluodpovídají za všechny ztráty
- společníci se osobně zúčastňují podnikání

Veřejná obchodní společnost

Ručení za závazky

- společníci
- veškerým majetkem

Statutární orgán

- společníci

Rozdělení zisku

- rovným dílem mezi společníky

Označení

- veřejná obchodní společnost

Zkratka

- v. o. s.
- veř. obch. spol.

Komanditní společnost:

= obchodní společnost založená 2 a více společníky

= přechodná forma k s. r. o.

Ručení za závazky	Statutární orgán	Rozdělení zisku	Označení	Zkratka
<ul style="list-style-type: none">• Komanditisté – do výše vkladu• Komplementáři - veškerým majetkem	<ul style="list-style-type: none">• Komplementáři – obchodní řízení společnosti• Komanditisté – kontrolní pravomoc	<ul style="list-style-type: none">• Podle společenské smlouvy	<ul style="list-style-type: none">• komanditní společnost	<ul style="list-style-type: none">• k. s.• kom. spol.

C) Kapitálové společnosti

1. Společnost s ručením omezeným
2. Akciová společnost

Obecná charakteristika:

- kapitálová účast společníků nikoli jejich osobní účast na podnikání nebo řízení
- společníci ručí je do výše svého vkladu

Společnost s ručením omezeným

= Způsob založení: fyzickými či právnickými osobami (min. 1, max. 50 společníků)

= od 1. 1. 2014 změna! Zákon o obchodních korporacích, z. č. 90/2012 Sb.

Základní kapitál	Ručení za závazky	Orgány	Označení	Zkratka
<ul style="list-style-type: none">• min. 200.000,-Kč• Společník min. 20.000,-Kč	<ul style="list-style-type: none">• Společnost – veškrým majetkem• Společníci do výše vkladu	<ul style="list-style-type: none">• Nejvyšší – valná hromada• Statutární – jednatel/é	<ul style="list-style-type: none">• Společnost s ručením omezeným	<ul style="list-style-type: none">• s. r. o.• Spol. s r. o.

Akciová společnost

Výhody:

- Omezené ručení
- Neomezená životnost
- Snadné přesuny vlastnictví

Nevýhody:

- Obtížnější podmínky založení
- Kontrola ze strany státu
- Nezájem akcionářů o záležitosti společnosti
- Dvojití zdanění příjmů (zisk společnosti, dividenda akcionářů)

Základní jmění	Ručení za závazky	Orgány	Označení	Zkratka
<ul style="list-style-type: none">• min. 2.000.000,- Kč	<ul style="list-style-type: none">• Společnost – veškrým majetkem• Akcionář neručí	<ul style="list-style-type: none">• Nejvyšší – valná hromada• Statutární – představenstvo (volí generálního ředitele)• Nejvyšší kontrolní – dozorčí rada	<ul style="list-style-type: none">• Akciová společnost	<ul style="list-style-type: none">• a. s.• akc. spol.

D) Družstva

Organizace vlastněná a provozovaná společností osob, jejímž cílem není vytvářet zisk, ale dávat užitek svým členům.

Rozdělení družstev:

1. Bytová
2. Sociální
3. Spotřební (konzumní)
4. Nákupní

4. Úvěrová (družstevní banky, záložny)
5. Výrobní (zemědělská, průmyslová, řemeslná)
6. Velkoobchodní

Vymezení pojmu dle zákona:

Družstvo je společenství neuzavřeného počtu osob, které je založeno za účelem vzájemné podpory svých členů nebo třetích osob, případně za účelem podnikání.

Podmínky (na území ČR):

Základní jmění	Ručení za závazky	Orgány	Označení	Zkratka
<ul style="list-style-type: none">• min. 50.000,-Kč (vklady členů)	<ul style="list-style-type: none">• družstvo – celým majetkem• členové- neručí (pokud stanovy nestanoví jinak, max. 3násobek členského vkladu)	<ul style="list-style-type: none">• Nejvyšší – členská schůze• Statutární – představenstvo• Kontrolní komise	<ul style="list-style-type: none">• Akciová společnost	<ul style="list-style-type: none">• a. s.• akc. spol.

E) Veřejné (státní podniky)

- organizace, které zajišťují některé důležité služby (železniční, vodní doprava, správa silnic, pošta, rozhlas, televize, radiokomunikace) nebo výrobu a těžbu některých statků (elektřina, uhlí, zbraně).
- V některých státech je tato sféra zcela zajištěna soukromými podniky).

Vlastnictví veřejných podniků:

1. Zcela ve vlastnictví státu (či územně správních celků)
2. Smíšené vlastnictví (část patří soukromým vlastníkům)